

Insulineresistentie kan

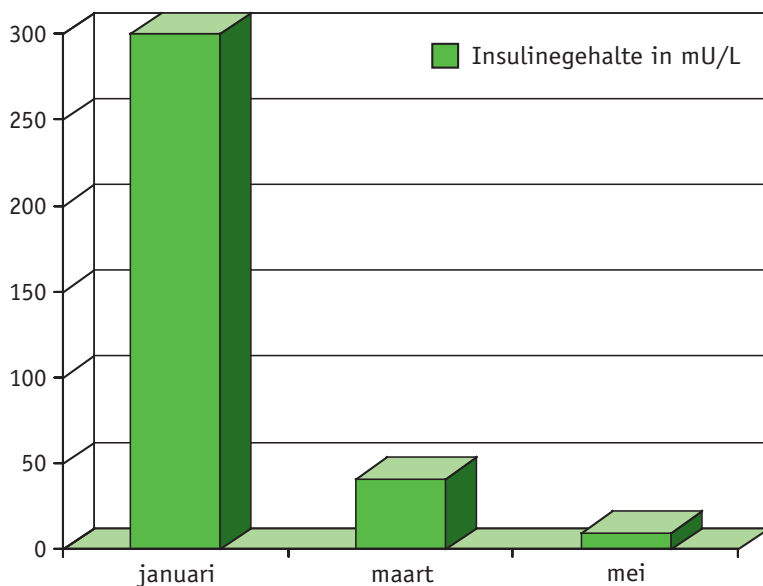
Twee jaar geleden besloot de GD de insulinecheck op de markt te brengen. Uit de testresultaten bleek dat insulineresistentie vaker voorkomt dan verwacht. GD-paardendierenarts dr. Kees Kalis gaat op bezoek bij een paard dat hiervan genezen is.

Insulineresistentie is te vergelijken met diabetes type 2 bij de mens. Het is eigenlijk een vorm van suikerziekte, vooral gevreesd vanwege het veroorzaken van hoefbevangenheid. In een oriënterend onderzoek door de GD bleek dat bij bepaalde rassen (Welsh Pony's en Cobs, Shetlanders, IJslanders) meer dan de helft van de te dikke dieren leed aan deze vorm van suikerziekte.

Suikers worden in het lichaam opgenomen als glucose door de alvleesklier. Insulineresistente dieren zijn niet in staat de aangeboden suikers uit het voer te verlagen. Daardoor moet er steeds meer insuline aangemaakt worden om hetzelfde effect te verkrijgen.

'insulinegehalte overschreed de hoogste te bepalen waarde van 300'

Door 's morgens voor het voeren een bloedmonster te laten nemen en daarin het glucose- en insulinegehalte te laten onderzoeken, kunt u erachter komen of uw paard insulineresistent is. Een verhoogd insuline- en/of verhoogd glucosegehalte kan meerdere oorzaken hebben. Eén daarvan is insulineresistentie. Met de check wordt gekeken of er sprake is van een gecompenseerde insulineresistentie (glucose nog normaal) of een niet-gecompenseerde insulineresistentie en dus suikerziekte. In een volgend stadium van de ziekte ontstaat vaak hoefbevangenheid en/of de Ziekte van Cushing.

Merrie bleef liggen in de sneeuw

GD-paardendierenarts Kees Kalis beschrijft het schrijnende geval van insulineresistentie bij de 15-jarige KWPN-merrie Nina. De moeder van eigenaresse Catrien Kaper belde Kalis voor advies. De merrie werd tijdens de laatste jaarwisseling erg ziek. Door spierbevangenheid en hoefbevangenheid bleef ze in de sneeuw liggen. Omdat de dierenarts, Marcel Wiering, haar nek veel te hard vond besloot hij naast een algehele gezondheidscheck ook een insulinecheck te laten doen bij de GD. Bij de gezondheidscheck werd geen aanwijzing voor spierbevangenheid, maar alleen een laag magnesiumgehalte in het bloed gevonden.

"We vonden met de insulinecheck een ernstige niet gecompenseerde insulineresistentie. De bloedwaarden waren de hoogste van de afgelopen twee jaar. Het insulinegehalte was hoger dan de hoogste te bepalen waarde van 300. Dit hoort lager dan 10 te zijn. Ook het glucosegehalte was met 9,5 heel hoog. Normaal is dat onder de 5,5. Vanwege het hoge glucosegehalte werd ook een test op de Ziekte van Cushing gedaan die gelukkig negatief was", zegt de GD-dierenarts.

Euthanasie leek enige weg

"De dierenarts en ik dachten in eerste instantie dat de situatie hopeloos was. Euthanasie leek niet ver meer weg. Maar moeder Els Kaper is eigenaar van een sportschool en wist goed met onze adviezen over overgewicht om te gaan", zegt Kalis.

De merrie kreeg tweemaal een magnesiuminfuus en daarna een kuur van acht weken met pijnstillers. Zodra het mogelijk was, mocht ze voorzichtig stappen. De eerste dagen maximaal een half uur in het bos. De merrie gaf zelf aan wanneer het genoeg was en ze knapte zienderogen op. Opvallend was dat ze na twee weken verschijnselen van glucosetekort ging vertonen. Voor het wandelen bleek ze voer nodig te hebben. Gedurende acht weken bleef de eigenaresse iedere dag wandelen met de merrie. Daarna startte ze met draven en longeren. Röntgenfoto's wezen uit dat de schade aan de hoeven meeviel. Met aangepast beslag kan dit verholpen worden. Vanaf dat moment werd er ook een half uur per dag onder het zadel gewerkt. "Tot onze grote verbazing ontvingen wij in maart een bloedmonster van Nina waarbij de gevonden waarden voor insuline met 40,7 en glucose met 5,8 weliswaar nog niet helemaal goed, maar toch wel drastisch verlaagd waren. In mei ontvingen we opnieuw een bloedmonster. Nu wel met een goede insulinewaarde van 10,2 en een glucosewaarde van 5,6", aldus Kalis.

te genezen zijn

Voor KWPN-merrie Nina leek de situatie hopeloos. Het GD Insulinepakket toonde een ernstige insulineresistentie aan. Maar de eigenaressen pakten de adviezen over overgewicht goed op.

Weinig beweging en suikerrijk hooi

Achteraf blijkt dat het stilzetten van dit goed getrainde paard tijdens de sneeuwperiode de oorzaak is geweest van de insulineresistentie. Suikers uit het hooi werden toen niet verbrand. Dit uiteraard samen met de verhoogde individuele gevoeligheid van het paard en een te hoog suikergehalte in het hooi. Aan krachtvoer kregen de paarden van de familie Kaper slechts een handje lokbrok per dag (250 gram). De verhoogde individuele gevoeligheid was ook in december al aanwezig. Toen viel al op dat de merrie snel vermoeid was

tijdens trainingen. Het voedingsregime zelf kon eigenlijk niet verbeterd worden. Nina kreeg vijf maal daags hooi. Geen weidegras, granen of zetmeelrijk krachtvoer.

“Dit illustreert dat naast het vermijden van suikers en fructanen, dagelijkse beweging van levensbelang is voor de preventie en het herstel van zelfs zeer ernstige insulineresistentie. Ook hooi kan dus teveel suiker bevatten. Beter is het om hooi van een partij aan te kopen en deze te laten onderzoeken op suikers”, adviseert Kalis.